



TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

## Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvorvidt en yderligere reduktion i it-projektets omfang kunne have ført til, at budgetoverskridelsen på de enkelte delelementer, ikke ville have ført til, at sagen skulle forelægges Finansudvalget?

## Svar

### Indledning

Tak for spørgsmålet.

Det er et vigtigt og relevant spørgsmål.

For spørgsmålet omhandler et særdeles afgørende projekt. Nemlig projektet *CAP it-fundament*.

Projektet er nødvendigt for at gennemføre EU's nye landbrugspolitik. Og for at gennemføre vores historiske landbrugsaftale fra efteråret.



TALEPAPIR

Samtidig omhandler spørgsmålet, hvad Folketinget skal forelægges. Og spørgsmål om Folketingets rolle og inddragelse er efter min opfattelse altid vigtige.

Og her vil jeg starte med at sige, at min intention er, at vi i Fødevareministeriet altid skal være helt åbne og transparente over for Folketingets udvalg.

Og vi vil altid bestræbe os på at inddrage Folketingets udvalg. Hellere en gang for meget end en gang for lidt.

Derfor vil jeg også meget gerne svare på spørgsmålet. Og jeg vil give et klart svar. Selvom der er tale om kompliceret stof, når vi taler om it-udvikling og aktstykke-teknik.

Afslutningsvis vil jeg give en indrømmelse. Og også et tilsagn. Men det bliver først til sidst. Alt godt til den, der venter.

Først vil jeg lige kort ridse sagen og status op.



TALEPAPIR

## **Sagen kort**

Projektet blev igangsat under min forgænger i 2019 på baggrund af et aktstykke.

Formålet med projektet fremgik af aktstykket: Kort sagt at forberede Landbrugsstyrelsens it-systemer til EU's nye landbrugspolitik.

I aktstykket var der en samlet økonomisk ramme på 67,3 mio. kr. eksklusiv renter.

I december 2021 oversendte jeg et nyt aktstykke. I aktstykket anmodes om en forhøjelse af den samlede økonomiske ramme til 99,9 mio. kr.

Altså en samlet stigning på 32,6 mio. kr. Eller på ca. 50 pct.

På samrådet den 27. januar i år uddybede og redegjorde jeg for budgetforhøjelsen. Jeg beklagede fordyrelsen. Og jeg redegjorde for en række initiativer til bedre styring af projektet.



TALEPAPIR

Jeg oplyste på samrådet, at den samlede stigning på 32,6 mio. kr. dækker over fordyrelser for tre konkrete delprojekter. Derudover er risikopuljen øget. Og endelig er der besparelser på delelementer inden for projektet. Men at fordyrelserne selvsagt overstiger besparelserne.

Jeg har oversendt svar på spørgsmål 3 og 4 til aktstykket, hvor dette er uddybet.

Herudover har jeg inden dette samråd oversendt en samlet oversigt over fordyrelser og besparelser inden for projektet.

Af oversigten fremgår en besparelse som følge af en række mindre ændringer. Desuden fremgår en større besparelse vedr. et modul til betalingsrettigheder.

Forklaringen er simpel: Afskaffelse af betalingsrettigheder i Danmark er en del af landbrugsaftalen.



TALEPAPIR

Modulet er derfor simpelthen ikke længere nødvendigt for at opfylde projektets formål. Derfor skal modulet ikke udvikles og udgår af projektet.

Ja, faktisk vil det være spild af statens penge at udvikle det. Derfor besparelsen.

### **Kort svar på spørgsmålet**

Det er status. Det er her, vi står nu.

Og nu vil jeg gerne svare klart på spørgsmålet.

Svaret er: Nej. Jeg mener ikke, at projektet ville kunne være blevet yderligere reduceret uden forelæggelse for Finansudvalget.

For var projektet blevet yderligere reduceret, ville det ikke kunne opfylde projektets formål: At forberede Landbrugsstyrelsens it-systemer til EU's nye landbrugspolitik.



TALEPAPIR

Så nej. Man kunne ikke uden at involvere Finansudvalget fjerne nødvendige delelementer i projektet. Heller ikke for at finansiere en fordyrelse af andre delelementer.

### **Uddybende svar**

Jeg vil gerne uddybe mit svar lidt nærmere. Det bliver lidt længere og lidt mere teknisk. Men det er nødvendigt for at give et uddybende svar.

Svaret tager udgangspunkt i Finansministeriets Budgetvejledning.

For det er her, de nærmere retningslinjer for forelæggelser af it-aktstykker fremgår.

Det fremgår blandt andet, hvornår der skal forelægges et nyt aktstykke for et it-projekt.

Det skal der kort fortalt, når der er såkaldt ”væsentlige ændringer” i projektet.



TALEPAPIR

Væsentlige ændringer kan være forskellige ting. Retningslinjerne peger dog på to konkrete tilfælde.

En forøgelse af de samlede udgifter på 10 pct. eller derover udgør således altid en væsentlig ændring i tilfælde, hvor et projekts udgifter overstiger 70 mio. kr.

Det er altså tilfældet her.

Det er også altid en væsentlig ændring, hvis der forventes forsinkelser i projektet. Vel at mærke forsinkelser, som har væsentlig betydning for opfyldelsen af projektets formål. Eller for overholdelse af lovbestemte frister.

Herudover beror det på en konkret vurdering, om en ændring kan betegnes som væsentlig.

Men det er klart, at det er en væsentlig ændring, hvis selve formålet med et projekt ikke kan opnås. Eller hvis væsentlige gevinster ikke kan realiseres.



TALEPAPIR

Projektet har som bekendt en fordyrelse på ca. 50 pct.  
Det er langt over grænsen på de 10 pct.

Der er derfor ingen tvivl om, at der skal forelægges et  
nyt aktstykke.

Derfor har jeg selvfølgelig også forelagt et nyt  
aktstykke.

Men i en tænkt situation skulle jeg også forelægge et  
aktstykke, hvis formålet med projektet ikke kunne  
realiseres.

Også selvom fordyrelsen måtte være under 10 pct.

Og jeg mener ikke, formålet med CAP it-fundament  
projektet kunne nås, hvis der blev fjernet  
delelementer i projektet, som det ser ud nu, for at  
opnå besparelser.

Så svaret på spørgsmålet er og bliver nej.





TALEPAPIR

Derimod mener jeg, det er hensigtsmæssigt, at modulet til betalingsrettigheder er fjernet fra projektet.

Modulet er jo netop ikke længere nødvendigt for opfyldelsen af formålet med projektet. Netop fordi betalingsrettighederne jo bliver afskaffet.

### **Indrømmelse og tilsagn**

Det bringer mig dog frem til en indrømmelse. Nemlig at aktstykket med fordel kunne have været mere præcist.

Det havde været mere præcist, hvis oplysningerne om modulet til betalingsrettigheder fremgik direkte af aktstykket.

Finansudvalget har fået oplysningerne om betalingsrettighederne. For de fremgår af det brev fra It-rådet, som er fremsendt sammen med aktstykket til udvalget.



TALEPAPIR

Opgørelsen af den samlede udgiftsstigning på 32,6 mio. kr. er også rigtig. Så oplysningerne om den samlede fordyrelse i aktstykket er korrekte.

Men det havde i bagklogskabens lys været mere præcist, hvis modulet til betalingsrettighederne også havde været omtalt i selve aktstykket. Ligesom jeg også kunne ønske mig, at det fremgik mere klart, at der var bevægelser, der gik begge veje.

Det kunne have været gjort bedre. Det beklager jeg.

Jeg vil også gerne sige klart, at det aldrig har været intentionen, at økonomien fremstod uklart. Faktisk forholder det sig lige omvendt.

Det er også derfor, jeg inden dette samråd har oversendt en oversigt. Den kan forhåbentligt give et endnu bedre overblik.



TALEPAPIR

Fødevareministeriet har det ønske, at aktstykkerne skal være både korrekte og præcise i fremstillingen.

Derfor vil jeg gerne give det tilsagn, at ministeriet fremadrettet vil have endnu større fokus på at sikre dette.

For målet må selvfølgelig være klarhed og gennemsigtighed i fremstillingen til hver en tid. Det ligger mig stærkt på sinde.

### **Afslutning**

Jeg vil afslutningsvis igen takke for muligheden for at svare på et vigtigt og relevant spørgsmål.

Desuden vil jeg gentage, at jeg selvsagt gerne stiller op i udvalget igen, når der er ønske herom.

Jeg håber på Finansudvalgets godkendelse af aktstykket.



TALEPAPIR

For projektet er centralt for realiseringen af  
landbrugsaftalen.

Tak for ordet.